

**Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI**

Dosya Sayısı : 2004-3-11
Karar Sayısı : **05-40/561-140**
Karar Tarihi : 17.6.2005

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL,
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, Sıraç ASLAN, Süreyya
ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN.

B. RAPORTÖR: Alper KARAKURT

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20 : - Mehmet Kamil ÖZOFLU
Temsilcisi: M. Fevzi TOKSOY
Polaris Plaza, Ahi Evran Cad. 1/16 Maslak/Istanbul

-Dr. Hans Riegel Vermögens- Verwaltungsgesellschaft
mbH ve Paul Riegel Holding- Verwaltungs-GmbH
Temsilcisi :Refik N. TÜRKOĞLU
Cumhuriyet Cad. 141/147 Kat:5 80230 Elmadağ/Istanbul

D. TARAFLAR

30 : - Mehmet Kamil ÖZOFLU
Ataşehir Bulvarı Kamelya 1/1 Blok D:4 34750 Ataşehir
Kadıköy/Istanbul

- Macit Akın ÖZOFLU
Cemil Topuzlu Cad. Tiba Siteleri D. Blok Daire:23
Rasimpaşa Kadıköy/Istanbul

- Metin Ziya ÖZOFLU
Kayışdağ Cad. Beyaz Köşk Sitesi A-1 Blok 4-8
Kızıltoprak/Istanbul

40 - Nejat Nuri ÇETİNKAYA
Kartaltepe Mahallesi Kıbrıs Sok. No:5/9
Bakırköy/Istanbul

- Reyhan ÖZOFLU
Bağdat Cad. Ateş Apartmanı No:10,2/9 Rasimpaşa
Kadıköy/Istanbul

- Dr. Hans Riegel Vermögens- Verwaltungsgesellschaft
mbH
Industriezeile 68A – 4017 Linz Admond /AVUSTURYA

50

- Paul Riegel Holding-Verwaltungs-GmbH
Hans-Riegel-Str. 153129 Bonn/GERMANY

60

E. DOSYA KONUSU: Pamir Gıda Sanayi A.Ş. hissedarları olan Mehmet Kamil Özoflu, Macit Akın Özoflu, Metin Ziya Özoflu, Nejat Nuri Çetinkaya, Reyhan Özoflu ile Dr. Hans Riegel Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH ve Paul Riegel Holding-Verwaltung-GmbH (yeni unvanı Paul Riegel Holding International GmbH) arasında imzalanan "Sermaye Payı Satış Sözleşmesi"ne menfi tespit belgesi verilmesine ilişkin 8.7.2004 tarih ve 04-46/588-143 sayılı Kurul kararı ile ilgili geri bildirim.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 11.2.2005 tarih ve 940 sayı, 15.3.2005 tarih ve 1694 sayı, 26.4.2005 tarih ve 2631 sayı ile giren, 8.7.2004 tarih ve 04-46/588-143 sayılı Kurul kararına ilişkin geri bildirimler üzerine düzenlenen 6.6.2005 tarihli bilgi notu, 9.6.2005 tarih ve REK.0.08.00.00/130-110 sayılı Başkanlık önergesi ile 17.6.2005 tarih ve 05-40 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

70

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili bilgi notunda;

tarafların 8.7.2004 tarih ve 04-46/588-143 sayılı Kurul kararında öngörülen değişiklikleri süresi içinde yaptıkları ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Pamir Gıda Sanayi A.Ş. (Pamir A.Ş.)

80

Pamir A.Ş. ilk olarak 1940 yılında Bozkurt Helva Reçel Sanayi adı altında kurulmuş, 1987 yılında şekerleme üretim faaliyetlerine başlayarak, 1993 yılında Pamir Gıda Sanayi Ticaret A.Ş. adıyla yumuşak şekerleme ve marşmelov ürünlerinin de üretim ve pazarlama faaliyetleri ile iştigal etmeye başlamıştır. Pamir A.Ş.'nin faaliyetleri jelly şeker adı verilen yumuşak şekerleme, draje şeker, sert şeker, marşmelov üretimi, dağıtımı ve ihracatını kapsamaktadır.

90

H.1.2. Dr. Hans Riegel Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH ve Paul Riegel Holding-Verwaltung-GmbH (Yeni unvanı Paul Riegel Holding International GmbH'dir.)

Haribo GmbH bünyesindeki Dr. Hans Riegel Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH ve Paul Riegel Holding-Verwaltung-GmbH (Paul Riegel Holding International GmbH) şirketleri (bu iki şirket birlikte kısaca Haribo olarak nitelendirilecektir) aynı ekonomik birlik içinde yer almaktadırlar. Herhangi bir şirketler grubuna bağlı olmayan Haribo şirketinin hisseleri iki kardeş olan Paul Riegel ve Dr. Hans Riegel'e ait aile şirketleridir.

100 13.12.1920 tarihinde Almanya Bonn'da kurulan Haribo, şekerleme ve yan ürünlerinin üretiminde Almanya ve Almanya dışında 13 ülkede faaliyet göstermekte olan bir teşebbüstür. Ürünlerini 43'den fazla ülkeye ihraç etmekte olan Haribo, portakal, limon, kiraz, böğürtlen, çilek tatlarında yumuşak şekerlemelerin yanı sıra çiklet gibi geniş bir üretim yelpazesine sahiptir. Devralma işlemi öncesinde Türkiye'de doğrudan bir faaliyeti olmayan Haribo işlem sonrasında devraldığı Pamir A.Ş.'nin yanı sıra aynı alanda 2002 yılında kurduğu Haribo Şekerleme Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. aracılığıyla da faaliyet göstermektedir.

110 H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

120 Devre konu Pamir A.Ş. faaliyetleri jelly şeker adı verilen yumuşak şekerleme, draje şeker, sert şeker, marşmelov üretimi, dağıtımı ve ihracatını kapsamaktadır. Şekerleme ürünleri şekerli mamullerin bir alt ürün grubunu oluşturmaktadır. Şekerli mamullerin alt ürün gruplarının kullanılma amaçları bakımından kesin çizgilerle ayrılması zor olmakla birlikte bunlardan kek ve bisküvi gruplarındaki ürünler, içeriklerini oluşturan maddeler (un, yağ, şeker, katkı maddeleri, vb.) bakımından büyük benzerlikler taşımaktadır. Çikolata ise; yağ, kakao, katkı maddeleri yanında daha yüksek oranda şeker ihtiva eden bir üründür.

130 Şekerli mamüller pazarındaki diğer ürün gruplarından daha farklı bir tüketim eğilimine hitap eden şekerleme ürünleri ise, şeker ve glikozun diğer hammaddelerle bir araya getirilerek işlenmesiyle elde edilmektedir. Bu çerçevede şekerleme ürünlerinin yapısal açıdan bisküvi gofret, çikolata ürünlerinden farklılık gösterdiği anlaşılmaktadır. Sektör yetkililerinden alınan bilgilere göre şekerleme ürünlerinin çikolata, bisküvi gibi diğer şekerli mamüllere rakip ürün olarak görüldüğü durumlar sınırlıdır.

140 Konu arz ikamesi yönünden değerlendirildiğinde, ulusal ölçekli firmaların çoğunlukla şekerli mamüller kapsamındaki alt ürün gruplarının aynı anda birkaçında ya da tümünde faaliyet gösterdikleri görülmektedir. Ancak dağıtımdaki ölçek ekonomilerinden yararlanma isteğinin bir sonucu olan bu tercih, şekerleme ürünleriyle diğer şekerli mamüller arasındaki bir arz ikamesine işaret etmemektedir. Modern tesislerde çoğunlukla şekerli mamullerin alt ürün grupları için ayrı üretim hatları kullanılmakta ve sektör yetkililerinden alınan bilgilere göre yukarıda dile getirilen yapısal farklılıktan da kaynaklı olarak şekerleme ürünlerinin üretimi için çikolata, gofret, ya da bisküvi üretiminde kullanılan makineler kullanılamamaktadır. Şekerleme ürünlerinin farklı çeşitlerinin ise firmanın ekipmanında değişiklik yapılarak çeşitli zamanlarda üretebilmesi mümkün olmaktadır.

Diğer taraftan 9.6.2003 tarih ve 03-40/436-187 sayılı Rekabet Kurulu kararında; bisküvi, kek, kraker ve krem çikolata olmak üzere dört ana grupta toplam 13 ürün arasındaki korelasyon hesaplanarak yapılan analiz doğrultusunda şekerleme pazarının diğer şekerli mamüllerden ayrıştırıldığı ve

bu doğrultuda şekerleme pazarının ayrı bir ilgili ürün pazarı olarak belirlendiği görülmektedir.

150

Açıklamalar çerçevesinde ilgili ürün pazarı "şekerleme ürünleri pazarı" olarak tespit edilmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

İlgili ürünlerin tüm Türkiye'de dağıtımının yapıldığı ve ülke genelinde rekabet koşullarında bölgeler bazında belirgin farklılıklar olmadığı göz önüne alınarak, ilgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti sınırları" olarak belirlenmiştir.

160

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

8.7.2004 tarih ve 04-46/588-143 sayılı kararda;

1. Bildirim konusu "Sermaye Payı Satış Sözleşmesi"nin 14. maddesi ile getirilen 15 yıl süreli rekabet yasağının devralma işleminin hayata geçirilmesi için gerekli, objektif ve makul bir yan sınırlama olarak kabul edilemeyeceğine, dolayısıyla bu sözleşmeye menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,

170

2. a) 2.5.2001 tarihinde imzalanan "Sermaye Payı Satış Sözleşmesi"nin Kanun'un 10. maddesi çerçevesinde yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde Kurumumuza bildirilmemiş olması nedeniyle bu anlaşmanın tarafları olan; Mehmet Kamil Özoflu, Macit Akın Özoflu, Metin Ziya Özoflu, Nejat Nuri Çetinkaya, Reyhan Özoflu ile Dr. Hans Riegel Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH ve Paul Riegel Holding-Verwaltung-GmbH (yeni unvanı Paul Riegel Holding International GmbH)'nin her birine 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendi ve 2004/1 sayılı Tebliğ uyarınca, 2.970.794.000 (ikimilyardokuz yüzyetmişmilyonyediyüzdoksandörtbin) TL para cezası uygulanmasına, b) 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 3. fıkrası uyarınca, yukarıda belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmemekten dolayı bildirim yükümlülüğünün bulunduğu dönemde Dr. Hans Riegel Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH'nin şirket müdürü olan Dr. Hans Riegel'e ve Paul Riegel Holding-Verwaltung-GmbH (yeni unvanı Paul Riegel Holding International GmbH)'nin şirket müdürü olan Paul Riegel'e bu teşebbüslere verilecek cezanın yüzde onu oranında olmak üzere ayrı ayrı 297.079.400 (ikiyüzdoksanyedimilyonyetmişdokuzbindörtüzyüz) TL para cezası verilmesine,

180

3. a) "Sermaye Payı Satış Sözleşmesi"nin 14. maddesi ile getirilen rekabet yasağının süresinin satıcıların Pamir Gıda Sanayi A.Ş.'nin hissedarlığından ayrılmalarından itibaren 2 yıl geçerli olacak şekilde düzenlenmesi halinde rekabet yasağının devralma işleminin yan sınırlaması olarak kabul edilmesine ve bu çerçevede sözleşmeye 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilmesine, b) Söz konusu değişikliklerin 60 gün içerisinde yapılarak Rekabet Kurumu'na bildirilmesine; Kurulumuzca gerekli görülen düzeltme yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma

190

açılacağı ve aynı Kanun'un 16 ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesine karar verilmiştir.

200 Söz konusu karar 31.12.2004 tarihinde taraflarca tebellüğ edilmiştir. 11.2.2005 tarih ve 940 sayılı Kurum kayıtlarına intikal eden 26.1.2005 tarihli ve Kamil Özoflu imzalı yazıda, "Sermaye Payı Satış Sözleşmesi"nin 14. maddesi ile getirilen rekabet yasağının süresinin satıcıların Pamir Gıda Sanayi A.Ş.'nin hissedarlığından ayrılmalarından itibaren 2 yıl geçerli olacak şekilde tadil edilmesinin kabul edildiği belirtilmiştir. Aynı yazının ekinde ise söz konusu tarafın Dr. Hans Riegel Vermögens- Verwaltungsgesellschaft mbH ve Paul Riegel Holding- Verwaltungs-GmbH ile temsilcileri Refik N. Türkoğlu'na sözleşmenin tadilini kabul ettiğine ilişkin ihbarda bulunduğu anlaşılmaktadır. 11.3.2005 tarihli ve Kurum kayıtlarına 15.3.2005 tarih ve 1694 sayılı giren bildirimden ise, mezkur Kurul kararında öngörülen değişikliğin yapılmasına ilişkin tadilat metni konusunda taraflar arasında iletişimin gerçekleştiği görülmektedir. Daha sonra 26.4.2005 tarih ve 2631 sayılı Dr. Hans Riegel Vermögens- Verwaltungsgesellschaft mbH ve Paul Riegel Holding- Verwaltungs-GmbH temsilcisi Refik N. Türkoğlu tarafından yapılan bildirimden ise "Sermaye Payı Satış Sözleşmesi"nin rekabet yasağı ile ilgili bölümünün Kurul kararına uygun olarak değiştirildiği anlaşılmıştır.

220 Söz konusu Kurul kararında öngörülen değişikliklerin, aynı Kararda taraflara tanınan 60 günlük süreden sonra yapılmasının nedenleri, taraflardan birinin Almanya'da ikamet ediyor olmasıdır.

İ. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

1. 8.7.2004 tarih ve 04-46/588-143 sayılı Kurul kararında öngörülen yükümlülüklerin ilgili taraflarca yerine getirilmiş olduğuna,
2. Tarafların söz konusu değişiklikleri kararda belirtilen süre içinde yerine getirememelerine ilişkin olarak haklı gerekçeler göstermeleri nedeniyle haklarında soruşturma açılmasına gerek olmadığına

230

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.